

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. F. Bartolomaei Salvpii Ordinis F. Minorum de
Obseruantia, Lvx Animæ Ad perfectionem anhelantis ;
Opvscvlvm Insigniter pium, et perfectionis studiosis
neceßarium**

Cambi, Bartolomeo

Coloniae, 1606

De timore inordinato. Cap. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50816](#)

700 SPECVLVM ANIMAE
nam faciem in iuperna paradisi glo-
ria nos contemplatueros speramus.
O mundi stultitiam atque amentiam.
O cæcos, miseros & infelices nos,
qui tanquam talpæ terræ adhæresci-
mus, terra nutrimur, nec vñquam
oculos ad coelum, ubi desideriorum
nostrorum finis est, attollimus. Si-
miles illis de quibus ait Propheta.
Oculos suos statuerunt declinare in terram.
Detimore inordinato, Macula VI.

CAP V T VII.

NON est timor Dei ante oculos eorum:
ait David Propheta. Damnatum
non mediocre est, quod adfert ani-
mæ nimius timor poenarum infer-
ni, quo timore anima ita commacu-
latur, ut quandoquidem Deo solo ti-
more poenarum non ex sancto timo-
re filiali, ut debuerat, famulatur,
opera eius quantumvis præclara at-
que insignia, inutilia sint, & indigna
vitæ æternæ, quam Deus operibus
conferet, modò homo ea pro viri-
bus, & ut debet, perfecerit. Reddet,
enim, unicuique iuxta opera sua.

Notandum verò timorem dupli-
cēm.

Matth. 26.
Timor du-
plex.

PARS PRIMA.

71
cēm esse. Alium timorem huma-
num: alium timorem Dei.

Timor Dei est, totius sapientiae *timor Dei*.
fons & origo; ut Regius Propheta
ait: *Initium sapientiae timor Domini*. Ex *psalm.110*.
hoc timore seruiunt Deo, quotquāt
sunt dilecti, & probati serui eius
& amici, qui omnem alium timo-
rem ex animo exterminantes, huic
sancto timori tantummodo corda
sua patefaciunt; Deumque timent
pariter, & amant, tanquam verum
Parentem: venerantur & obseruant
omni cum reuerentia, deuotione,
ac religione. Hic timor est donum
Spiritus Sancti, quem Propheta Da-
uid loco præfato *timorem Domini* ap-
pellat.

Timor humanus est: Cūm homi-
nes vel ne iacturam faciant vitæ, vel
substantiæ, vel honoris: aut metu
pœnarum inferni, mala deuitant &
bona operantur: sicq; in præclaris se
pietatis ac beneficentiae actionibus,
atque diuinorum mandatorum cu-
stodia exercent, non propter amo-
rem & timorem Dei, quo prædicti

non

*Timor hu-
manus.*

72 **SPECVLVM ANIMAE.**
non sunt; sed propter amorem sui
ipsorum, ne sempiterna gehenna
supplicia, incurant. Quo timore ni-
si impellerentur, nulla omnino, au-
certè vix vlla, præclæa opera effi-
cerent: multis etiam immanibus
flagitijs se obstringerent, nulla Dei,
contrarium præcipientis, habita ra-
tione: imò tales percuperent, nullas
esse leges vel præcepta suis cupid-
itatibus contraria, & sœpè conq-
runtur dicentes: Quare Deus ho-
vetuit?

Hunc timorem necessè est, quod
verus Dei seruus, cum omni indu-
stria in se profiget, atque funditus
extirpet, diuinumque timorem pro-
eo accersere studeat; ne ipsi eueniat
quod Sapiens ait. *Si non in timore Do-
mini tenueris te instanter, subvertetur do-
mus tua.* Et alibi. *Beatus homo qui semper
est pauidus.* Et Psalmista. *Seruite Domi-
no in timore & exultate ei cum tremore.*
**Timorem
humanum
seruus Dei
à se extirpa-
re debet.**
Eccles. 27.
**Prover. 28.
Psalm. 2.**
Quæ non sunt intelligēda de timore
humano, à quo tanquam à facie co-
lubri fugiendum est, sed de diuino.
Neque tamen idcirco existimari
debet,

debet, timorem humanum esse omnino improbum: imo verò bonus est, si ad eum finem dirigatur ad quem referendus est, ut nimis homo hoc frango, puta, pœnarum infernalium formidine, non modò extrinsecus ne scelus aut flagitium aliquid concipiatur, verùm etiam intrinsecus à cunctis cogitationibus illicitis & desiderijs inordinatis se refrænet, ac retrahat: sicque causa & principium sit non tantum exterius, sed etiam interioris boni, donec paulatim cor purificetur, & timor in amorem purum commutetur.

Hic namque timor initium ferè Pauci solius dat cōuersioni peccatorum, efficit Dei amore à quæ vt mores suos corrigere, ac me- vite pravi- lioris vitæ consilia amplecti sta- uitate con- tuant. Quamuis enim nonnulli im- uertuntur. mensa Dei benignitate ac clementia præuenti, solo Dei amore sceleribus relictis, ad virtutis studia, vitæque emendationem se conferant, hi ta- men paucissimi sunt: vt plurimum autem à timore auspicantur; quem postea rectæ rationis norma diri-

D   gentes

74 SPECVLVM ANIMAE
gentes ac temperantes, seipsoſ co-
gunt, & compellunt ad mala deu-
tanda, bonaq; operanda, ſoliuſ De-
amore: quamuis amor iſte ſtati-
purus non fit, ſed pax latim perfici-
tur, & ad aſſolutionem perueniat.

*Anima per-
fectioni stu-
dens, per-
ſuadere ſibi
debet, nee
iſernum
nee poenas
effe.*

Iſai. 64.

Anima verò in ſemita perfectio-
ni profectum facere cupida, nece-
ſe habet, ut hunc timorem à ſe pen-
tuſ eiſciat, ſibique perſuadeat, ne
poenas, nec iſernum ſuperereſſe, ſe-
ſolum Deum in rerum natura exi-
ſtere, ob cuius amore quidquid
prauum ac vitiouſum eſt deteſtari &
fugere, quidquid verò preclarum &
bonum eſt, in opus conſerre debeat.
Hanc perſuasionem profundissime
menti infigere, in eaque ita ſeſe con-
firmare debeat, ut etiamſi Deus
nullum ei pro laboribus, atque ope-
ribus ſuis (quæ tamen in ſeipſis ſunt
tanquam pannus mulieris mēſtruatae,
& tanquam nihilum) præmium
aut mercedē reponere vellet, nihil
omnino eorum quæ factura eſſet,
aut facere obligata eſt, ſoliuſ De-
amore atq; intuitu, negligeret. Imo

PARS PRIMA.

in hac operum, ob diuinum amo-
rem, exercitatione, adeò immota &
constans persistere debet, vt eti-
amsi Deus, posteaquam omnia to-
tius mundi pi. ac præclara opera,
peregisset, eam inferno, omnibusq;
atrocissimis quos mens excogitare
posset cruciatibus addicere, ac tali
ipsam præmio remunerare veller,
ne minimam quidem bonam actio-
nem propterea omitteret, imò si vi-
res ad maiora suppeterent, plura fa-
ceret. Hęc est vera proficiendi semi-
ta, & via ad flagrantissimum amo-
rem pertingendi illius Dei, qui effu-
sissimè nos diligit, & immenso no-
stri amore &stuat, cuius amore om-
nit operari debemus; Anima quæ in
talibus cogitationibus se exercet, &
ad finem vsque persistit, (fidem ad-
hibeat mihi) breui tempore ad al-
tissimum perfectionis statum per-
ueniet.

*Modus eluendi maculam timoris pa-
narum inferni.*

TRES sunt aquæ quibus munda-

Aqua ad

D 2 tur

76° SPECVLVM ANIMAE

eluendam
timoris ma-
cram.

Matth. 10.

tur hæc macula. Quarum PRIMA
scaturit de ore Christi dicentis: No-
lite timere eos qui corpus occidunt, animi
autem non possunt occidere: timete autem
eum, qui postquam occiderit, habet poter-
statem mittendi in gehennam. Quibus
verbis nos admonet, ne aliud quic-
quam timeamus præter ipsum. Ita-
que si iussis eius & admonitionibus
morem geramus, omnem timorem
alienum, præterquam ipsius, facile
sustulerimus: neque enim ait ut ig-
nem æternum formidemus, sed
eum qui nos in hunc ignem præci-
pites dare potest, metuamus.

Aqua se-
cunda.

SECUNDA aqua est: Mente re-
voluere, quām arcta obligatione
Deo creatori nostro, qui nos tam
multis decorauit, & decorare non
cessat beneficijs, deuineti simus, at-
que idcirco iustum ac debitum esse,
ut illi soli obtemperemus, illum ti-
meamus, illum amemus.

Aqua ter-
tia.

TERTIA aqua est: Secum ex-
pendere, insignem illam clemen-
tiā, qua Deus erga nos usus est, di-
nos à vita prauitate ad mortuum cor-
rectionem

PARS PRIMA. 77

rectionem excitauit, cum sine gratia illius auxilio, nostris tantum subnixi virtute, nullo pacto resurgere, atque ex sordibus peccatorum emergere, potuissentus. Hęc consideratio sola sufficiens esse posset, ut peccatoris animum diuino amore succenderet, adeoque inflammaret, ut omni timore poenarum abiecto ipsum solum feruentissime diligeret: Quemadmodum in Maria Magdalena, S. Paulo, S. Matthæo, Davide, alijsque innumeris accidit: qui maximam momentum temporis vita mutationem fecerunt. Utinam Deus per intercessionem & merita horum, & omnium Sanctorum, atque Angelorum cœlestis paradysi, particulariter autem specialium meorum S. Pauli, & S. Mariæ Magdalene: Beatisimæ virginis MARIAE Matris meæ: & IESU Christi Patris mei, & propter viscera sancte misericordie suæ nos ad supremum huius amoris apicem & gustū prouchere, & omnem à nobis timorem inutilem expellere dignetur.

D 3

De